

การศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองและความพึงพอใจของนิสิตปัจจุบัน
ในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

A Study of Parental Expectations and Current Student Satisfaction in the
Bachelor Program of Science in Environmental Health, Kasetsart University,
Chalermphrakiat, Sakon Nakhon Province Campus

กรกนก หาญมนตร์¹, สาทินี ศิริวัฒน์^{1*}, นริฏา พักแก้ว¹, นิรวรรณ แสนโพธิ์¹, รพีพรรณ ยงยอด¹, และไกรวิชญ์ เรืองฤาหาร¹
Komkanok Hanmontree¹, Satinee Siriwat^{1*}, Narita Fackaew¹, Nirawan Sanphoti¹, Rapeepan yongyod¹, and Kaiwit Ruengruehan¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองและความพึงพอใจของนิสิตปัจจุบันในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

ผลการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองพบว่า มีความคาดหวังในระดับมากในทุกด้าน ได้แก่ ความคาดหวังต่อการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.77 ± 0.84) ความคาดหวังต่อผู้สอน (ค่าเฉลี่ย 4.07 ± 0.88) ความคาดหวังต่อสวัสดิการ (ค่าเฉลี่ย 3.99 ± 0.89) และความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.10 ± 0.95) การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจในระดับปานกลาง ได้แก่ ความเหมาะสมของรายวิชาเฉพาะเลือก การศึกษาดูงานนอกสถานที่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆทุนการศึกษาหรือแหล่งทุนการศึกษาให้แก่ นิสิต บริการรถรับ-ส่ง ในกรณีไม่มีหอพักในวิทยาเขต สถานที่และอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมกลุ่ม นันทนาการ หรือชมรม กิจกรรมสร้างรายได้แก่นิสิตระหว่างเรียน

จากผลการศึกษาข้างต้น ทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากผู้มีส่วนได้เสียของหลักสูตรโดยตรง ซึ่งทางหลักสูตรนำประเด็นต่างๆ มาพัฒนาในการจัดทำหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับโครงสร้างหลักสูตร และการปรับรายวิชาเฉพาะเลือกที่มีความทันสมัย เปิดโอกาสให้นิสิตได้เลือกเรียนในรายวิชาที่สนใจมากยิ่งขึ้น รวมถึงการจัดทำแผนการดำเนินงานของหลักสูตรเพื่อออกแบบกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของนิสิตให้ตรงตามความประสงค์ของผู้เรียน และความคาดหวังของผู้ปกครองต่อไป

คำสำคัญ : ความคาดหวัง; ความพึงพอใจ; หลักสูตร

¹ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร, สกลนคร 47000

¹ Faculty of Public Health, Kasetsart University, Chalermphrakiat Sakonnakhon Province Campus,
Sakon Nakhon, Thailand 47000

* Corresponding author: Satinee.s@ku.th

Abstract

The study aims to investigate the expectations of parents and the satisfaction levels of current students enrolled in the Bachelor of Science program in Environmental Health at Kasetsart University, Chalermphrakiat Sakon Nakhon Province Campus.

The results indicated high parental expectations in all aspects, including teaching quality (3.77 ± 0.84), instructor quality (4.07 ± 0.88), facilities (3.99 ± 0.89), and post-graduation opportunities (4.10 ± 0.95). Student satisfaction was generally high, moderate in terms of the suitability of elective courses, opportunities for off-campus field trips and exchanges, scholarship availability, transportation services in the absence of on-campus housing, and the provision of venues and equipment for group activities, recreation, or clubs.

According to the findings, valuable insights were obtained directly from stakeholders of the program, which will guide the development of the revised curriculum for the 2024 academic year. This includes modernizing the curriculum structure, updating elective courses to reflect current interests, and designing operational plans that align with student needs and parental expectations.

Keywords: expectations; satisfaction; curriculum

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย สร้างองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals –SDGs) โดยมุ่งหวังจะช่วยแก้ปัญหาที่โลกกำลังเผชิญอยู่ควบคู่ไปกับการพัฒนาคนของสถาบันอุดมศึกษา โดยการผลิตและพัฒนาบุคลากรหรือบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ จริยธรรมและมีลักษณะบุคคลที่พึงประสงค์ ภายใต้การกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, กองยุทธศาสตร์และแผนงาน [อว.], 2566) ซึ่งจากมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ได้เน้นผลที่เกิดแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จาก การศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษา โดยผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จ

การศึกษาทุกระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ต้องมีอย่างน้อย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้ (1) ด้านความรู้ (2) ด้านทักษะ (3) ด้านจริยธรรม และ(4) ด้านลักษณะบุคคล (กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565, 2565) และเพื่อให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพได้นั้น ต้องดำเนินการจัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสียเพื่อนำความคิดเห็นไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสียอย่างต่อเนื่อง (กฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565, 2565)

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการศึกษาในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครองในด้านคุณภาพอาจารย์ ด้านการจัดการเรียนการสอน (กุสมาลย์ น้อยผา และ พิมพิมล บัวสงค์, 2564) และจากการศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจต่อหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังและความพึง

พอใจของนักศึกษา ได้แก่ ด้านหลักสูตร/รายวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านการให้บริการทางวิชาการของหน่วยสนับสนุนการศึกษา (พรรณพนซ์ จันทา และคณะ, 2563) ซึ่งความคาดหวังเป็นความเชื่อว่าจะบางสิ่งเกิดขึ้น มีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้น และความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกดี สิ่งที่ทำให้รู้สึกดี หรือเมื่อมีสิ่งที่ต้องการเกิดขึ้น (Oxford Advanced Learner's Dictionary, 2024)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ได้ดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระยะ 12 ปี (พ.ศ.2560 – 2571) คือ มหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้วิจัย และสร้างนวัตกรรมระดับโลก เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของศาสตร์แห่งแผ่นดิน (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร, 2566) ซึ่งคณะสาธารณสุขศาสตร์ ในฐานะผู้ผลิตบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม มีการปรับปรุงหลักสูตรตามระยะเวลา ดังนั้น การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม จะทำให้ได้ข้อมูลเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ ผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร
- 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจและความคาดหวังของนิสิตปัจจุบันที่กำลังศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองของนิสิตปัจจุบัน (จำนวน 200 คน) และนิสิตปัจจุบันทุกชั้นปี (จำนวน 200 คน) ในการตอบแบบสอบถามแบบสมัครใจ ได้จำนวนผู้ตอบกลับแบบสอบถาม ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 248 คน แบ่งเป็นผู้ปกครอง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 และนิสิตปัจจุบัน จำนวน 171 คน คิดเป็น ร้อยละ 85.50

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งคณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาวัตถุประสงค์ โดยมีการการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้ (1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อ ความสนใจจากเอกสารบทความ และผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง (2) กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างเครื่องมือ (3) สร้างเครื่องมือตามวัตถุประสงค์ (4) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) มีค่าระหว่าง 0.66-1.00 หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น (5) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (6) ทดสอบใช้เครื่องมือในกลุ่มตัวอย่าง 30 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างจริง และวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ มีค่า Cronbach's Alpha Coefficient เท่ากับ 0.92 การศึกษานี้ได้ผ่านการรับรองการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (COE No. COE65/015)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในเดือนมกราคม ถึง มีนาคม พ.ศ. 2566 โดยมีขั้นตอน ดังนี้ (1) จัดทำแบบสอบถามโดยและส่งแบบสอบถามผ่านทางช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์ ได้แก่ Line Application และ Facebook (2) ตรวจสอบความสมบูรณ์ข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best, 1981) ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50 –5.00 หมายถึง มีความคาดหวังในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50 –4.49 หมายถึง มีความคาดหวังในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.50 –3.49 หมายถึง มีความคาดหวังในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 –2.49 หมายถึง มีความคาดหวังในระดับน้อย

2) การสรุปข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองและความพึงพอใจของนิสิตปัจจุบันในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร” โดยการวิจัยเชิงสำรวจด้วยการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลการศึกษาดังนี้

ความคาดหวังของผู้ปกครองในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรของผู้ปกครอง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทั่วไปของประชากร (n=77)

คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	56	72.7
ชาย	21	27.3
สถานภาพสมรส		
โสด	9	10.4
สมรส	57	74.0
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	11	15.6
ภูมิลำเนา		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	65	84.4
ภาคใต้	5	6.5
ภาคตะวันตก	4	5.2
ภาคตะวันออก	1	1.3
ภาคกลาง	2	2.6
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	25	32.5
มัธยมศึกษา	31	40.3

คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การศึกษานอกโรงเรียน	1	1.3
ปวช.	1	1.3
อนุปริญญา	6	7.8
ปริญญาโท	2	2.6
ปริญญาตรี	11	14.3
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	13	16.9
5,000 – 10,000 บาท	23	29.9
10,001 – 15,000 บาท	20	26.0
15,001 – 20,000 บาท	13	16.9
20,001 – 25,000 บาท	1	1.3
มากกว่า 25,000 บาท	7	9.1
อาชีพ		
เกษตรกร/ประมง/ปศุสัตว์	27	35.1
รับจ้างทั่วไป	21	27.3
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	11	14.3
ผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจ	6	7.8
รับราชการ	5	6.4
แม่บ้าน	4	5.2
ค้าขาย	3	3.9
ช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารของคณะฯ*		
เพื่อน	11	9.9
สื่อสิ่งพิมพ์	2	1.8
เว็บไซต์	34	30.6
สื่อโทรทัศน์	5	4.5
สื่อ Facebook หรือ Line	51	45.9
ได้รับข่าวสารจากเครือข่าย	8	7.3
เหตุผลที่ท่านให้บุตรหลานมาเรียนที่คณะฯ*		
ตามความสมัครใจของบุตรหลาน	54	25.8
มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียง	22	10.5
เชื่อมั่นในคุณภาพหลักสูตร	29	13.9
หลักสูตรน่าสนใจ	26	12.4
อยู่ใกล้บ้าน	7	3.4
มีความปลอดภัย	15	7.2
ชื่อเสียงของวิทยาเขต	7	3.4
ค่าครองชีพไม่แพง	14	6.7
ค่าเล่าเรียนไม่แพง	18	8.6
สิ่งแวดล้อมดี/เดินทางสะดวก	17	8.1
คุณภาพของคณะอาจารย์	10	13.5
สิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน	3	4.0

คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครูผู้แนะนำ	5	6.7
บุตรหลานสอบติด	1	1.4
เหตุผลที่ท่านให้บุตรหลานมาเรียนในหลักสูตร*		
ตามความสนใจของบุตรหลาน	54	72.9
หลักสูตรน่าสนใจ	30	40.5
โอกาสทำงานสูง	26	35.1
โอกาสทำงานสถานประกอบการ	19	25.6
มีโอกาทำงานในส่วนราชการ	20	27.0
มุ่งมั่นทำงานเกี่ยวกับด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	20	27.0
ผู้ปกครองสนับสนุน	18	22.9
มีโอกาทำงานใกล้บ้านเกิด	14	18.9
มีโอกาสำเร็จตามแผน	9	12.2
ครูผู้แนะนำ	6	8.1

หมายเหตุ * สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 1 พบว่า เพศของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.7 ภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 84.4 สถานภาพคือ สมรส คิดเป็นร้อยละ 74.0 ระดับการศึกษา คือ มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.3 รายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.9 อาชีพของผู้ให้ข้อมูล คือ เกษตรกร/ประมง/ปศุสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 35.1 ช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารของคณะฯ คือ สื่อ Facebook หรือ Line คิดเป็นร้อยละ 45.9 เหตุผลที่ผู้ปกครองของนิสิตปัจจุบันให้บุตรหลานมาเรียนที่คณะฯ 5 อันดับแรก คือ ตามความสนใจของบุตรหลาน เชื่อมั่นในคุณภาพหลักสูตร คุณภาพของคณะอาจารย์ หลักสูตรน่าสนใจ และมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียง คิดเป็นร้อยละ 25.8 13.9 13.5 12.4 และ 10.5 ตามลำดับ เหตุผลที่ผู้ปกครองของนิสิตปัจจุบันให้

บุตรหลานมาเรียนในหลักสูตร 5 อันดับแรก คือ ตามความสนใจของบุตรหลาน หลักสูตรน่าสนใจ โอกาสทำงานสูง มีโอกาทำงานในส่วนราชการ และมุ่งมั่นทำงานเกี่ยวกับด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 72.9 40.5 35.1 27.0 และ 27.0 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม

ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ความคาดหวังต่อการเรียนการสอน ความคาดหวังต่อผู้สอน ความคาดหวังต่อสวัสดิการ ความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา

ส่วนที่ 2.1 ความคาดหวังต่อการเรียนการสอน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังต่อการเรียนการสอน (n = 77)

ระดับความคาดหวังต่อการเรียนการสอน	Mean	S.D.	ระดับ
1. รายวิชาที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ และทันสมัยต่อสถานการณ์โลกปัจจุบัน	3.73	0.84	มาก
2. มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร อย่างเหมาะสม (146 หน่วยกิต)	3.70	0.74	มาก
3. มีระยะเวลาที่ใช้ศึกษาตลอดหลักสูตรฯ อย่างเหมาะสม (4 ปี)	3.78	0.85	มาก
4. มีสื่อและเทคโนโลยีภายในห้องเรียนที่มีมาตรฐาน ทันสมัย และพร้อมใช้งาน	3.90	0.91	มาก
5. มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ	3.86	0.87	มาก

ระดับความคาดหวังต่อการเรียนการสอน	Mean	S.D.	ระดับ
6. หลักสูตร มีระยะเวลาการฝึกงานอย่างเหมาะสม	3.84	0.89	มาก
7. มีการทำหัวข้อค้นคว้าอิสระระดับปริญญาตรีเพื่อฝึกปฏิบัติงานวิจัยพื้นฐาน	3.83	0.85	มาก
8. มีการฝึกทักษะการเขียน การพูด เพื่อนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน	3.79	0.86	มาก
9. มีกิจกรรมสร้างรายได้แก่นิสิตระหว่างเรียน	3.78	1.02	มาก
10. มีกระบวนการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม	3.79	0.89	มาก
11. มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิต	3.86	0.90	มาก
12. หลักสูตร มีเครือข่ายในการเรียนรู้ร่วมกับปราชญ์ชาวบ้าน วิชาหกิจชุมชน ภาครัฐ และภาคเอกชน	3.79	0.88	มาก
13. มีระบบการแจ้งผลการศึกษาลงช่องทาง	3.82	0.91	มาก
14. มีกฎระเบียบที่เหมาะสมสำหรับดูแลนิสิต	3.87	0.92	มาก
15. มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต	3.94	0.88	มาก
16. มีระบบการช่วยเหลือนิสิตทั้งด้านวิชาการและด้านอื่นๆ	3.99	0.91	มาก
17. มีการปฐมนิเทศเพื่อให้ข้อมูลพื้นฐานแก่นิสิตก่อนเข้าเรียนในหลักสูตร	3.77	0.90	มาก
18. มีการปัจฉิมนิเทศเพื่อเตรียมความพร้อมของนิสิตก่อนจบหลักสูตร	3.91	0.91	มาก
รวม	3.77	0.84	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังความคาดหวังต่อการเรียนการสอนในรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาด้านที่มีความคาดหวังมากที่สุด คือ มีระบบการช่วยเหลือนิสิตทั้งด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาแก่นิสิตและ มีการปัจฉิมนิเทศเพื่อเตรียม

ความพร้อมของนิสิตก่อนจบหลักสูตร ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.91; $\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.88; $\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.91)

ส่วนที่ 2.2 ความคาดหวังต่อผู้สอน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังต่อผู้สอน (n = 77)

ความคาดหวังต่อผู้สอน	Mean	S.D.	ระดับ
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน	4.10	0.88	มาก
2. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสอน ถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.12	0.89	มาก
3. เปิดโอกาสและกระตุ้นให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นในวิชาที่เรียน	4.04	0.83	มาก
4. คอยดูแล ให้คำปรึกษา และสามารถให้คำแนะนำ ในกฎ ระเบียบไม่เพิกเฉยต่อปัญหาของนิสิตจนสำเร็จการศึกษา	4.05	0.89	มาก
5. เป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณของความเป็นครู และเป็นแบบอย่างที่ดี	4.14	0.85	มาก
รวม	4.07	0.88	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อผู้สอนในรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาความคาดหวังมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 คือ เป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณของความเป็นครู และเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.85) ส่วนรายข้อที่

มีความคาดหวังที่สุด คือ ข้อที่ 3 เปิดโอกาสและกระตุ้นให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นในวิชาที่เรียน ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.83)

ส่วนที่ 2.3 ความคาดหวังต่อสวัสดิการ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังต่อสวัสดิการ (n = 77)

ความคาดหวังต่อสวัสดิการ	Mean	S.D.	ระดับ
1. มีทุนการศึกษา หรือหาแหล่งทุนการศึกษาให้ทุน	3.88	0.95	มาก
2. มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่ดี และสะดวก	4.09	0.86	มาก
3. มีห้องสมุดและระบบสารสนเทศที่ทันสมัยให้บริการ	3.99	0.87	มาก
4. มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และพักผ่อน	4.10	0.88	มาก
5. มีหอพักภายในวิทยาเขตที่ปลอดภัยแก่นักนิสิต	4.00	0.89	มาก
6. มีบริการรถรับ-ส่ง ในกรณีไม่มีหอพักในวิทยาเขต	3.88	0.87	มาก
7. มีร้านจำหน่ายอาหาร และสินค้า	3.97	0.93	มาก
8. มีสถานที่และอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมกลุ่ม นันทนาการ หรือชมรม	3.92	0.91	มาก
9. มีสถานที่และอุปกรณ์สำหรับออกกำลังกาย และเล่นกีฬา	3.86	0.90	มาก
รวม	3.99	0.89	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังความคาดหวังสวัสดิการในรายชื่อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาด้านที่มีความคาดหวังมากที่สุด คือ มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่ดี และสะดวก และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และพักผ่อน ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.86; $\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.88)

ส่วนรายชื่อที่มีความคาดหวังน้อยที่สุด คือ มีสถานที่และอุปกรณ์สำหรับออกกำลังกาย และเล่นกีฬา ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.90)

ส่วนที่ 2.4 ความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา (n = 77)

ความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา	Mean	S.D.	ระดับ
1. มีรายได้จากการประกอบอาชีพตามความถนัดของตน	4.13	0.91	มาก
2. สามารถประกอบอาชีพรับราชการได้	4.10	0.98	มาก
3. สามารถประกอบอาชีพเอกชนได้	4.08	0.95	มาก
4. สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้	4.07	0.96	มาก
5. เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน และเพื่อน	4.12	0.91	มาก
6. คิดเป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาต่อยอดได้	4.08	0.92	มาก
7. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม	4.21	0.89	มาก
รวม	4.10	0.95	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาในรายชื่อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านที่มีความคาดหวังมากที่สุด คือ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม และมีรายได้จากการประกอบอาชีพตามความถนัดของตน ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.89; $\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.91) ส่วนรายชื่อที่มีความคาดหวังน้อยที่สุด คือ

สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้ ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.96)

ความพึงพอใจและความคาดหวังของนิสิตปัจจุบันที่กำลังศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปทางประชากร ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทั่วไปของประชากร (n = 171)

คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	154	90.1
ชาย	17	9.9
อายุ		
18 - 20 ปี	103	60.2
21- 22 ปี	57	33.3
> 22 ปี	11	6.5
รหัสนิสิต		
64 (ชั้นปี 1)	58	33.9
63 (ชั้นปี 2)	39	22.8
62 (ชั้นปี 3)	31	18.1
61 (ชั้นปี 4)	43	25.2
ผ่านการคัดเลือกในรอบ		
TCAS 1	95	55.6
TCAS 2	12	7.0
TCAS 3	31	18.1
TCAS 4	22	12.9
TCAS 5	11	6.4

จากตารางที่ 6 พบว่า นิสิตปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 90.1 อายุของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 19 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.8 เป็นนิสิตที่ชั้นปี 2 รหัส 64 คิดเป็นร้อยละ 33.9 และผ่านการคัดเลือกในรอบ TCAS 1 คิดเป็นร้อยละ 55.6

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนและความคาดหวังในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ประกอบไปด้วย ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนิสิตต่อการเรียนการ

สอนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน ความพึงพอใจต่อผู้สอน ความพึงพอใจกระบวนการรับเข้าหลักสูตร และผลการวิเคราะห์ความคาดหวัง 1 ด้าน ได้แก่ ความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา ดังนี้

ส่วนที่ 2.1 ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน
ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน (n = 171)

ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน	Mean	S.D.	ระดับ
1. รายวิชาที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ และทันสมัย	3.51	1.10	มาก
2. ความเหมาะสมของการจัดแผนการเรียนตลอดหลักสูตร	3.57	1.11	มาก
3. มีจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร อย่างเหมาะสม (146 หน่วยกิต)	3.59	1.04	มาก
4. มีระยะเวลาที่ใช้ศึกษาตลอดหลักสูตรฯ อย่างเหมาะสม (4 ปี)	3.69	1.14	มาก

ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน	Mean	S.D.	ระดับ
5. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิต วิชาเฉพาะบังคับ (ไม่น้อยกว่า 105 หน่วยกิต)	3.54	1.04	มาก
6. ความเหมาะสมของรายวิชาเฉพาะบังคับ	3.53	1.08	มาก
7. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิต วิชาเฉพาะเลือก (ไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต)	3.51	1.06	มาก
8. ความเหมาะสมของรายวิชาเฉพาะเลือก	3.48	1.09	ปานกลาง
9. หลักสูตรฯ มีการฝึกงานอย่างเหมาะสม	3.53	1.15	มาก
10. มีการทำหัวข้อค้นคว้าอิสระระดับปริญญาตรีเพื่อฝึกปฏิบัติงาน วิจัยพื้นฐาน	3.56	1.12	มาก
11. มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรฯ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิต	3.52	1.12	มาก
12. มีการเรียนการสอน ร่วมกับเครือข่ายและความร่วมมือต่างๆ ได้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน วิสาหกิจชุมชน ภาครัฐ และภาคเอกชน	3.50	1.14	มาก
13. มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ	3.49	1.15	ปานกลาง
14. มีการฝึกทักษะการเขียน การพูด เพื่อนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน	3.60	1.14	มาก
15. ความพึงพอใจต่อหลักสูตรที่นิสิตเรียนอยู่ในปัจจุบัน	3.63	1.17	มาก
รวม	3.58	1.09	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนในรายข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความพึงพอใจมากที่สุด คือ มีระยะเวลาที่ใช้ศึกษาตลอดหลักสูตรฯ อย่างเหมาะสม (4 ปี) ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 1.14) ส่วนด้านที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ความเหมาะสมของรายวิชาเฉพาะเลือก ($\bar{x} = 3.48$, S.D. =

1.29) และมีการศึกษาดูงานนอกสถานที่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = 1.15)

ส่วนที่ 2.2 ความพึงพอใจต่อผู้สอน ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนิสิตต่อผู้สอน (n = 171)

ความพึงพอใจต่อผู้สอน	Mean	S.D.	ระดับ
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน	3.68	1.11	มาก
2. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสอน ถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเหมาะสม	3.65	1.09	มาก
3. เปิดโอกาสและกระตุ้นให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นในวิชาที่เรียน	3.63	1.12	มาก
4. คอยดูแล ให้คำปรึกษา และสามารถให้คำแนะนำ ในกฎระเบียบไม่เพิกเฉยต่อปัญหาของนิสิตจนสำเร็จการศึกษา	3.63	1.10	มาก
5. เป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณของความเป็นครู และเป็นแบบอย่างที่ดี	3.62	1.15	มาก
รวม	3.65	1.11	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อผู้สอนในรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ เป็นผู้ที่มีความรู้

ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 1.11)

ส่วนที่ 2.3 ความพึงพอใจต่อสวัสดิการ ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อสวัสดิการ จำแนกตามรายชื่อ (n = 171)

ความพึงพอใจต่อสวัสดิการ	Mean	S.D.	ระดับ
1. มีทุนการศึกษา หรือหาแหล่งทุนการศึกษาให้บัณฑิต	3.47	1.10	ปานกลาง
2. มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่ดี และสะดวก	3.52	1.15	มาก
3. มีห้องสมุดและระบบสารสนเทศที่ทันสมัยให้บริการ	3.57	1.16	มาก
4. มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้	3.58	1.17	มาก
5. มีหอพักภายในวิทยาเขตที่ปลอดภัยแก่นักนิสิต	3.51	1.18	มาก
6. มีบริการรถรับ-ส่ง ในกรณีไม่มีหอพักในวิทยาเขต	3.43	1.21	ปานกลาง
7. มีร้านจำหน่ายอาหาร และสินค้า	3.52	1.21	มาก
8. มีสถานที่และอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมกลุ่ม นันทนาการ หรือชมรม	3.47	1.19	ปานกลาง
9. มีสถานที่และอุปกรณ์สำหรับออกกำลังกาย และเล่นกีฬา	3.53	1.20	มาก
10. มีกิจกรรมสร้างรายได้แก่นิสิตระหว่างเรียน	3.43	1.18	ปานกลาง
รวม	3.54	1.15	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อสวัสดิการในรายชื่อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้งหมด 6 หัวข้อ และระดับปานกลางทั้งหมด 4 หัวข้อ เมื่อพิจารณาด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = 1.17) ส่วนรายชื่อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

คือ มีบริการรถรับ-ส่ง ในกรณีไม่มีหอพักในวิทยาเขต และ มีกิจกรรมสร้างรายได้แก่นิสิตระหว่างเรียน ($\bar{x} = 3.43$, S.D. = 1.21; $\bar{x} = 3.43$, S.D. = 1.18)

ส่วนที่ 2.4 ความพึงพอใจต่อกระบวนการรับเข้าหลักสูตร ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อกระบวนการรับเข้าหลักสูตร (n = 171)

ความพึงพอใจต่อกระบวนการรับเข้าหลักสูตร	Mean	S.D.	ระดับ
1. ความเหมาะสมของกระบวนการรับนิสิต	3.53	1.11	มาก
2. ความเหมาะสมของการกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัคร	3.53	1.14	มาก
3. การให้ข้อมูลเรื่องการสมัครและการประชาสัมพันธ์หลักสูตรฯ	3.52	1.14	มาก
รวม	3.53	1.20	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อกระบวนการรับเข้าหลักสูตรในรายชื่อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความเหมาะสมของกระบวนการรับนิสิต ($\bar{x} = 3.53$, S.D. = 1.11) ความเหมาะสมของการกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัคร ($\bar{x} = 3.53$, S.D. =

1.14) และความเหมาะสมของการกำหนดวิชาที่ใช้ในการสอบคัดเลือก ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 1.14)

ส่วนที่ 2.5 ความความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา (n = 171)

ความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา	Mean	S.D.	ระดับ
1. ลักษณะงานตรงตามวุฒิที่เรียนมา	3.65	1.23	มาก
2. ค่าตอบแทนที่ได้รับเหมาะสม	3.57	1.22	มาก
3. สามารถนำความรู้ (knowledge) จากการเรียนรู้ในห้องเรียนไปใช้ในการทำงานโดยตรง	3.64	1.20	มาก

ความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา	Mean	S.D.	ระดับ
4. สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้	3.67	1.18	มาก
5. เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน และเพื่อน	3.66	1.19	มาก
6. สามารถอธิบายศาสตร์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง	3.68	1.18	มาก
7. สามารถดำเนินการวิจัย วางแผนงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมได้	3.69	1.17	มาก
8. สามารถปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพได้เป็นอย่างดี	3.73	1.19	มาก
รวม	3.64	1.21	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า นิสิตมีความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาในรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาความคาดหวังมากที่สุด คือ สามารถปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพได้เป็นอย่างดี ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 1.19) และนิสิตมีความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาน้อยที่สุด คือ ค่าตอบแทนที่ได้รับเหมาะสม ($\bar{x} = 3.57$, S.D. = 1.22)

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม เหตุผลที่ผู้ปกครองของนิสิตปัจจุบันสนับสนุนให้มาเรียนที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร และเลือกเรียนที่หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม คือ ตามความสนใจของบุตรหลาน ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยคาดหวังให้มีระบบการช่วยเหลือนิสิตทั้งด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต และมีการปัจฉิมนิเทศเพื่อเตรียมความพร้อมของนิสิตก่อนจบหลักสูตร ส่วนด้านความคาดหวังต่อผู้สอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีความคาดหวังมากที่สุด คือ การเป็นผู้มีจรรยาบรรณของความเป็นครู และเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุทธิวรรณ เหมือนโพธิ์ และคณะ (2564) ที่พบว่า ความคาดหวังสูงสุด คือ ความคาดหวังต่อผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา

ด้านความคาดหวังสวัสดิการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการคาดหวังให้มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่ดี และสะดวก และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และพักผ่อน ด้านความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมาก คือ การที่นิสิตสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและ มีรายได้จากการประกอบอาชีพตามความถนัดของตน สอดคล้องกับการศึกษาของ กุสุมาลย์ น้อยผา และ พิมพ์ล บัวสงค์ (2564) ซึ่งพบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อหลักสูตรในระดับมาก ได้แก่ ด้านความคาดหวังต่ออาจารย์ในหลักสูตร ความคาดหวังต่อบุคลากรหลังสำเร็จการศึกษา และความคาดหวังต่อสวัสดิการ

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตปัจจุบันในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม พบว่านิสิตมากกว่าร้อยละ 90 เป็นเพศหญิง และมากกว่าร้อยละ 50 ผ่านการคัดเลือกในรอบ TCAS 1 แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเข้าศึกษามีความตั้งใจในการเลือกเรียนในหลักสูตร โดยการสมัครเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาและผ่านการคัดเลือกในรอบแรก และหลักสูตรเป็นที่นิยมในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย นิสิตปัจจุบันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีระยะเวลาที่ใช้ศึกษาตลอดหลักสูตรฯ อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ความเหมาะสมของรายวิชาเฉพาะเลือก และ มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ อาจเนื่องมาจากหลักสูตรมีรายวิชาเฉพาะเลือกเพียง 5 วิชาที่เป็นรายวิชาภายในคณะ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่นิสิตปัจจุบันสะท้อน

ออกมา ประกอบกับรายวิชาเลือกนอกคณะ นิสิตไม่สามารถเลือกเรียนได้ในบางครั้งเนื่องจากตารางเรียนทับซ้อนกับวิชาหลักของหลักสูตร ทำให้โอกาสในการเลือกเรียนมีน้อย และเนื่องจาก 3 ปีที่ผ่านมา จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้การศึกษาดูงานนอกสถานที่ถูกระงับทำให้นิสิตปัจจุบันรู้สึกว่าได้มีกิจกรรมศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นนอกสถานที่

นิสิตปัจจุบันมีความพึงพอใจต่อผู้สอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินการเรียนการสอนในรายวิชา ซึ่งอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรทุกท่านของหลักสูตร มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินของนิสิตในทุกรายวิชา ในระดับมากที่สุด นิสิตปัจจุบันมีความพึงพอใจต่อสวัสดิการ อยู่ในระดับมาก ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่ดี และสะดวก มีห้องสมุดและระบบสารสนเทศที่ทันสมัยให้บริการ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ มีหอพักภายในวิทยาเขตที่ปลอดภัยแก่นิสิต มีร้านจำหน่ายอาหาร และสินค้า และมีสถานที่และอุปกรณ์สำหรับออกกำลังกายและเล่นกีฬา สอดคล้องกับการศึกษาของ วทีนา วัชรรังสี และ ประชุมพร คล้ายถม (2562) ซึ่งพบว่า หลักสูตรจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสนใจของนิสิตเป็นอย่างดีจึงทำให้ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามนิสิตมีความพึงพอใจต่อสวัสดิการในระดับปานกลาง ได้แก่ มีบริการรถรับ-ส่ง ในกรณีไม่มีหอพักในมหาวิทยาลัย มีกิจกรรมสร้างรายได้แก่นิสิตระหว่างเรียน มีทุนการศึกษา หรือหาแหล่งทุนการศึกษาให้นิสิตและ มีสถานที่และอุปกรณ์สำหรับออกกำลังกายและเล่นกีฬา อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยจัดให้มีสวัสดิการจากส่วนกลาง ซึ่งจัดบริการแก่นิสิตทุกคน อาจทำให้บริการรถรับ-ส่งไม่เพียงพอในช่วงเวลาเร่งรีบ และเป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ห่างจากตัวเมือง อาจทำให้นิสิตไม่สะดวกในการเดินทางเพื่อหารายได้เสริมระหว่างเรียน และทุนการศึกษาระหว่างภาคเรียนส่วนใหญ่เป็นทุนสำหรับนิสิตที่มีผลการ

เรียนอยู่ในระดับสูง อาจทำให้นิสิตนิสิตทั่วไปขาดโอกาสในการรับทุนการศึกษานี้

นิสิตปัจจุบันมีความพึงพอใจต่อกระบวนการรับเข้าของหลักสูตร อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ความเหมาะสมของกระบวนการรับนิสิต ความเหมาะสมของการกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัคร และการให้ข้อมูลเรื่องการสมัครและการประชาสัมพันธ์ หลักสูตร อาจเนื่องมาจากนิสิตปัจจุบันที่เข้าเรียนส่วนใหญ่สมัครเข้าศึกษาในรอบ TCAS 1 ซึ่งมีระบบการส่งเอกสารหลักฐานในการสมัครที่ง่าย ไม่ยุ่งยากและหากนิสิตมีเกรดเฉลี่ยที่สูงตามเกณฑ์ก็มีโอกาสได้รับทุนค่าเล่าเรียนและทุนค่าหอพัก ซึ่งนิสิตที่เข้าสมัครในรอบ TCAS 1 จะมีโอกาสในการได้รับการสนับสนุนทุนดังกล่าวมากกว่าการสมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรจาก TCAS รอบอื่น ๆ นอกจากนั้น นิสิตปัจจุบันมีความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา คือสามารถปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ของหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม และจากผลการศึกษาความต้องการที่จำเป็นและความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตในมุมมองผู้ใช้บัณฑิต พบว่าการพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้และทักษะตามสมรรถนะ มีความคล่องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต (ธานินทร์ สุธีประเสริฐ และคณะ, 2564) ซึ่งหากผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิตมีความคาดหวังที่สอดคล้องกัน และบัณฑิตมีสมรรถนะที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อาจนำไปสู่อัตราการดำเนินงานของบัณฑิตที่สูงขึ้น ซึ่งทางหลักสูตรต้องกำกับติดตามและทำการประเมินคุณภาพต่อไปในอนาคต

สรุปผลการวิจัยและประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

การศึกษาคำคาดหวังของผู้ปกครองและความพึงพอใจของนิสิตปัจจุบันในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร พบว่าผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อหลักสูตรอยู่

ในระดับมากในทุกด้าน ได้แก่ ความคาดหวังต่อการเรียน การสอน ความคาดหวังต่อผู้สอน ความคาดหวังต่อสวัสดิการ และความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตปัจจุบัน พบว่า มีความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก แต่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ได้แก่ ความเหมาะสมของรายวิชา เฉพาะเลือก การศึกษาดูงานนอกสถานที่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทุนการศึกษา หรือแหล่งทุนการศึกษาให้แก่นิสิต บริการรถรับ-ส่ง ในกรณีไม่มีห้องพักในวิทยาเขต สถานที่และอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมกลุ่ม นันทนาการ หรือชมรม และ (6) สนับสนุนกิจกรรมสร้างรายได้แก่นิสิตระหว่างเรียน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตร รวมถึงการวางแผนการออกแบบกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของนิสิตต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองของนิสิตปัจจุบันในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร มีความคาดหวังในระดับมากทุกด้าน หลักสูตรควรกำกับ ติดตาม กระบวนการบริหารหลักสูตร ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรและมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา ตามความคาดหวังของผู้ปกครองในด้านการเรียนการสอน ผู้สอน สวัสดิการ และหลังสำเร็จการศึกษา เช่น บัณฑิตสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม มีรายได้จากการประกอบอาชีพตามความถนัดของตนและเป็นที่ยอมรับในสังคม เป็นต้น เพื่อให้หลักสูตรผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย และตรงตามความคาดหวังของผู้ปกครอง และจากผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตปัจจุบัน พบสิ่งที่ต้องดำเนินการปรับปรุงเพื่อการเสริมสร้างความพึงพอใจ ดังนี้ (1) เพิ่มจำนวนรายวิชาเฉพาะเลือกให้กับนิสิตในการปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ. 2567 (2) สนับสนุน

การศึกษาดูงานนอกสถานที่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ (3) สนับสนุนและเพิ่มจำนวนของทุนการศึกษาให้แก่นิสิต (4) เพิ่มความถี่ของการให้บริการรถรับ-ส่ง ในกรณีไม่มีห้องพักในวิทยาเขต (5) จัดสถานที่ และอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมกลุ่ม นันทนาการ หรือชมรม และ (6) สนับสนุนกิจกรรมสร้างรายได้แก่นิสิตระหว่างเรียน ซึ่งในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาความคาดหวัง ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่ม ร่วมกับการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความแม่นยำและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ปกครองนิสิต และขอขอบคุณนิสิตปัจจุบันของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความคาดหวังและต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และขอขอบพระคุณ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ที่ให้การสนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. (2565 31 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนที่ 20. หน้า 28.
- กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. (2565 31 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนที่ 20. หน้า 3.
- กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2566). *แผนปฏิบัติการราชการระยะ*

- 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัย และนวัตกรรม. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม.
- กุสมาลย์ น้อยผา และ พิมพ์มล บัวสงค์. (2564). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อหลักสูตรแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ. *วารสารสาธารณสุขและวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 4(4), 1-17.
- ธานินทร์ สุธิประเสริฐ, ศักติกร สุวรรณเจริญ, สุนิสา จันทร์แสง, และสุภาพร บุญศิริลักษณ์. (2564). ความต้องการที่จำเป็นและความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ในมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต. *วารสารศาสตร์สาธารณสุขและนวัตกรรม*, 1(1), 1-13.
- พรรณพนัช จันทา, สมเกียรติ ไทยปรีชา, กิตติพนั เพิ่มพูล, และศุภชัย เหมือนโพธิ์. (2563). ความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่มีต่อหลักสูตรการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. *วารสารนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*, 6(1), 85-105.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร. (2566, 5 มีนาคม). *ประวัติความเป็นมามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. <https://www.csc.ku.ac.th/th/>
- วทีนา วัชรรังสี และ ประชุมพร คล้ายถม. (2562). ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา (นานาชาติ) ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสารสังคมศาสตร์-บูรณาการ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล*, 6(1), 334-356.
- สุทธิวรรณ เหมือนโพธิ์, อาริรัตน์ งามข้า, และ วนิดา แก้วชะอุ่ม. (2564). การศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชากายภาพบำบัดคลินิก คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2561. *วารสาร Mahidol R2R e-Journal*, 8(3), 162-170.
- Best J. W. (1981), *Research in Education*, 4th Edition, New Delhi, Prentice Hall of India
- Oxford Advanced Learner's Dictionary. (2024, February 18). *Expectation and Satisfaction*. Oxford University Press. <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>